N°. 2138. **DE TIJD.** 1854.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 6 MEI.

AMSTERDAM, 5 Mei.

Wij laten hieronder volgen eenige uittreksels uit de memorie van beantwoording der Regering op het verslag der Tweede Kamer, betreffende het wetsontwerp tot regeling van het armbestuur. De aanmerkingen, welke wij aan die memorie tegenover te stellen hebben, zijn vele en gewigtige; wij deelen ze morgen mede, daar wij vooraf de voornaamste plaatsen uit de memorie onder de aandacht willen brengen van onze lezers, en wij daarvoor eene te uitgebreide plaatsruimte in beslag moeten nemen, dan dat wij heden daaraan onze bedenkingen zouden kunnen toevoegen.

De Regering zegt als volgt:

§ 1. De hier gemaakte aanmerkingen hebben voornamelijk betrekking tot het stelsel door de Regering aangenomen en zijne toepassing in de voorgedragen wetsbepalingen. Ofschoon de groote meerderheid, zoo als men meent uit het verslag te mogen opmaken, zich met de hoofdbeginselen in de Memorie van Toelichting ontwikkeld, kan vereenigen, twijfelen vele leden, of wel alle bepalingen van het wetsontwerp met de vooropgezette stellingen overeenkomen.

Het schijnt niet overbodig, nader aan te toonen het standpunt, waarop de Regering zich bij het ontwerpen van het voorstel heeft geplaatst, en het doel dat hij zich daarbij hoofdzakelijk heeft voorgesteld.

Bij de regeling eener zaak, waaromtrent niet alleen de inzigten zeer uiteenloopen, maar welke in verschillende tijden en plaatsen op verschillende wijze was behandeld, mogt de Regering de omstandigheden niet uit het oog verliezen, waaronder de nieuwe bepalingen worden voorgesteld. Zij moest letten op den toestand der maatschappij, zoo als die is, op hare behoefte en op de misbruiken, waarvan het bestaan betreurd, doch niet geloochend of te ligt geacht mogt worden.

Zij heeft zich ten doel gesteld, duidelijk in de wet te doen uitkomen het stelsel door haar voorgestaan, en het toe te passen zoover als in den tegenwoordigen tijd mogelijk scheen. Zij heeft gewenscht den goeden weg aan te wijzen en in te slaan langs welken het doel meer en meer zal worden genaderd, en aan de armenverzorging de rigting te geven van welke, naar haar oordeel, niet zonder heillooze gevolgen kan worden afgeweken.

De hoofdbeginselen der wet, zoowel ten opzigte van de armverzorging in het algmeen, als omtrent de vrije werking der kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid, zijn reeds in de Memorie van Toelichting ontwikkeld. Eene nadere uiteenzetting zal van zelve hare plaats vinden bij de beantwoording der bedenkingen in de volgende paragraphen van het verslag opgenomen, en bij de behandeling der bijzondere bepalingen. De regering vertrouwt, dat daarbij zal blijken, dat, hoe men ook moge denken over de noodzakelijkheid of het nut van sommige voorschriften, hunne strekking met de memorie van Toelichting niet in strijd is.

Het laat zich vooraf niet bepalen, wat een volgend bewind zou meenen uit de voorschriften van het wetsontwerp te kunnen leiden. Zoolang die voorschriften, wordt het ontwerp wet, onveranderd blijven, zal dat bewind verpligt zijn ze na te leven; en mogt later eene nieuwe regeling noodig schijnen en men het bewijs willen leveren „dat de wettelijke regeling van de kerkelijke en de bijzondere armenzorg behoort tot de verpligtingen van den Staat, dan zullen de gronden daarvoor zeker niet uit deze wet maar van elders behooren te worden aangevoerd.

„De redenen waarom de regering niet kan instemmen met het gevoelen der leden, die het ontwerp ten eenen male afkeuren, omdat daarbij aan de kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid te veel vrijheid wordt gelaten, zijn in de Memorie van Toelichting zoo uitvoerig ontwikkeld, dat zij meent daarnaar te mogen verwijzen. Zij kan niet toegeven, dat daardoor alle armenzorg, tegen de bedoeling der grondwet, zou worden losgelaten, dat daardoor in de zorg voor de algemeene veiligheid en voor die van den Staat zou worden te kort gekomen, nog dat haar voorstel zou hinken op twee gedachten, of, uit welke der beide standpunten men het beschouwe, tegenstrijdig zou zijn.

§ 2. Met verwijzing naar hetgeen hieronder zal worden opgemerkt ten aanzien der in deze paragraaf aangehaalde artikelen van het wetsontwerp, meent de regering zich hier te moeten bepalen tot de opmerking, dat, naar haar oordeel, de kerkelijke instellingen van weldadigheid wegens haren oorsprong en den aard van haren werkkring op een van den Staat onafhankelijk bestuur harer bezittingen en middelen en op eene vrije regeling harer inrigting en huishouding aanspraak mogen maken, en dat dit regt in het wetsontwerp in zijn geheelen omvang is toegekend, maar dat het te ver zou gaan, te beweren, gelijk de strekking van het in de eerste alinea dezer paragraaf ontwikkeld gevoelen schijnt te zijn, dat de wet in den striksten zin des woords, *geenerhande* bepalingen ten haren aanzien zou kunnen bevatten. Die instellingen toch zijn zedelijke, in den Staat gevestigde ligchamen, bevoegd en optredende tot het uitoefenen van burgerlijke regten, en wier werking invloed heeft zoo wel op het welzijn van den Staat, als op de zorg, welke de regering krachtens de voorschriften der Grondwet moet uitoefenen ten opzigte van het armbestuur, voor zoo veel het tot haar gebied behoort. Daarom mag en behoort de wet bepalingen in te houden, die, zonder het vrije beheer dier instellingen of de beschikking over hare middelen te belemmeren, aan de regering de gelegenheid geven om kennis te erlangen van haar bestaan, haar doel en hare werking. Dit kan niet worden betwist, tenzij men bewere, dat deze instellingen boven de wet verheven zijn, hetgeen even[illegible] opzigte als ten aanzien van bijzondere personen het geval kan zijn.

Men meent zich hier te kunnen bepalen tot de aanmerking, dat de godsdienstige liefdadigheid door de voorschriften in het wets-ontwerp niet wordt beperkt of aan banden gelegd. Aan geen enkele kan met grond de strekking worden toegeschreven van haar eenigermate te belemmeren. Bij de volkomen vrijheid, welke aan de kerkelijke instellingen is gelaten ten opzigte van het beheer harer zaken en het beschikken over hare middelen, zal de godsdienstige liefdadigheid al de ontwikkeling kunnen erlangen waarvoor zij vatbaar is, en naar die mate de werking van het burgerlijk armbestuur meer beperkt kunnen zijn. Dan alleen zou dat burgerlijk armbestuur eene grootere uitbreiding dan wenschelijk is kunnen erlangen, wanneer de kerkelijke instellingen, hare roeping vergetende, zelve hare vrije werking inkrompen en dus van hare zijde er naar streefden om hare taak aan het burgerlijk bestuur over te dragen.

De regten der kerkelijke instellingen van weldadigheid in den boven ontwikkelden zin erkennende, was de regering verpligt ze bij haar voorstel te eerbiedigen, en zij kan geenszins instemmen met het in de laatste alinea dezer paragraaph geuit gevoelen, dat hier aan een *zoogenaamd* regt der gezindheden het algemeen belang zou worden opgeofferd.

§ 3. De regering heeft in het opgemerkte niets aangetroffen wat hare in de Memorie van Toelichting verklaarde overtuiging omtrent het doel en de strekking van artikel 195 der Grondwet in het minst zou kunnen doen wankelen.

Zij is integendeel juist daarin versterkt geworden door het verschil van meeningen dat zich nu weder heeft voorgedaan. Zij meent zelfs te mogen onderstellen, dat de bedoeling der leden van de staats-kommissie door welke het artikel is ontworpen, niet is geweest daarbij uit te maken of het kerkelijk en bijzonder armbestuur een onderwerp van wettelijke regeling mogt zijn. Ware dit het geval geweest, zij zoude niet hebben volstaan met de eenige toelichting bij het voorgestelde artikel gevoegd: „dat het armwezen regeling door de wet behoeft, zal naauwelijks door iemand meer worden tegengesproken."

Dit schijnt allezins te pleiten voor het gevoelen der regering dat zij hier herhaalt:

„Het eenige wat de Grondwet zeker heeft gewild, is „dat het armbestuur bij de wet anders en beter zou „worden geregeld dan in 1848 het geval was. De wijze „dier regeling is, bij het gemis van nadere duidelijke „aanwijzingen, overgelaten aan de wijsheid en het oordeel van den gewonen wetgever."

Wanneer echter de regering beweert, dat de vraag door de voorschriften van artikel 195 der Grondwet niet is uitgemaakt; dat, evenmin als die bepaling zoude gebieden eene wettelijke regeling van het kerkelijk en bijzonder armbestuur, zij het opleggen van alle wettelijke verpligtingen zoude verbieden, wil zij daardoor geenszins geacht worden te beweren, dat de wetgever het geheele onderwerp naar zijne eigene inzigten zou kunnen regelen. Zij is daarentegen overtuigd, dat de wetgever verpligt is zijn oordeel te vestigen op de door de grondwet algemeen gewilde eerbiediging der nationale regten en vrijheden; en op die zelfstandigheid van al wat tot de Kerk behoort en van haar uitgaat, welke met de regten en verpligtingen van het staatsgezag bestaanbaar is.

§ 4. De regering heeft geen ander doel dan de armenverzorging zooveel mogelijk tot de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid terug te brengen. Zij heeft bij het ontwerpen der wet steeds op dat doel gelet, en zij meent dat de daarin opgenomene bepalingen de bereiking van het oogmerk kunnen bevorderen, en tot een langzamen trapsgewijzen overgang tot de vrijwillige, maar geenszins tot de verpligte armenzorg leiden.

§ 5. Enkele leden in eene Afdeeling hebben beweerd, dat de regering er te veel op zou vertrouwen, dat de besturen der Kerk en der kerkelijke instellingen van weldadigheid geen misbruik zullen maken van de bij het wets-ontwerp aan haar gelaten vrijheid; dat deze de ledematen tot ruimere bijdragen aan die instellingen zal aansporen, en zij meer en meer pogingen zullen aanwenden om de armen, door het betoonen hunner zorg, bij toeneming aan de Kerk te verbinden, en alzoo het getal te vermeerderen dergenen, voor wie, als door de Kerk afgeweren, geene andere toevlugt overblijft, dan zich tot het burgerlijk bestuur te wenden.

Dat beweren heeft de regering in haar vertrouwen niet doen wankelen. Het is waar, er zijn in den tegenwoordigen staat van zaken onderscheiden voorbeelden, die van eene tegenovergestelde geneigdheid bij sommige besturen getuigen; maar dit zijn op zich zelve staande feiten, en het zou onbillijk zijn de strekking der Kerk in het algemeen daarnaar af te meten. Van deze mag veeleer op prijs stelling der erkende vrijheid en verlevendiging der werking harer liefdadigheid worden verwacht.

Overigens valt moeijelijk a priori te twisten over de gegrondheid van een vertrouwen op de toekomst, waaromtrent alleen de ondervinding uitspraak kan doen. Doch indien men wilde uitgaan van het tegenovergestelde wantrouwen, en door de wet op eene afdoende wijze voorzien in de gevolgen welke men van de verkeerde handelingen der kerkelijke instellingen vreest, zouden geheel andere maatregelen worden vereischt.

Men zoude of aan de kerkelijke instellingen de verpligting moeten opleggen tot het ondersteunen harer behoeftigen — iets wat geheel in strijd zoude zijn met het beginsel van vrijheid van bestuur en beheer haar toekomende, en wat dan ook tot heden nooit is voorgesteld — of men zoude moeten overgaan tot het regelen eener verpligte staatsarmenverzorging, waarvan het verderfelijke door de meerderheid zoo te regt wordt erkend.

De regering kan overigens geenszins toestemmen, dat de bepalingen der wet omtrent het subsidiestelsel tot de burgerlijke armenzorg zouden leiden. Zij is geheel overtuigd, dat aan dat stelsel bezwaren van onderscheiden aard zijn verbonden; maar zij schept het niet, zij vindt het, en kan de verantwoording niet op zich laden van de gevolgen, welke een plotseling afbreken daarvan zou kunnen te weeg brengen.

De regering kan niet toegeven, dat zou worden vereischt, dat de gesubsidieerde kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid aan al de bepalingen betreffende de burgerlijke zouden moeten worden onderworpen. Daardoor zouden zij, in het wezen der zaak, tot burgerlijke instellingen worden gemaakt, haar eigenaardig karakter verliezen, en dus veel minder dan wanneer dit haar wordt gelaten, de belangstelling en de weldadigheid der leden van de kerk ondervinden.

De verpligtingen die haar bij het voorstel zijn opgelegd, zijn naar het oordeel der regering, drukkend genoeg

om haar op te wekken tot het inspannen van alle krachten, ten einde daarvan ontslagen te worden,

Zij zijn toch gehouden tot dadelijke rekenpligtigheid aan het burgerlijk bestuur, aan hetwelk hare begrootinnen en rekeningen ter goedkeuring moeten worden onderworpen. Daardoor worden zij van zelve gedwongen, in haar overigens vrij beheer zoo te werk te gaan, dat het den toets der beoordeeling van het burgerlijk bestuur kan doorstaan, want mist dit de overtuiging van de volstrekte noodzakelijkheid der voorgenomen of gedane uitgaven, dan mag het subsidie niet worden toegelegd.

Dit is insgelijks het geval wanneer niet blijkt dat de instellingen de noodige pogingen hebben aangewend tot het erlangen van billijke bijdragen van hen, van wie die in den regel kunnen worden verwacht, of wanneer zij nalatig zijn geweest in het naar vermogen voldoen aan de verpligtingen, welke overeenkomstig haren aard en hare bestemming op haar rusten.

De vrees is geuit, dat de wet schadelijk zou werken, ingeval een der vrije armbesturen in eene plaats waar ingezetenen van verschillende kerkelijke gezindheden zijn, zijne roeping verzaakt en niet voorziet in den onderstand der armen van zijne kerk, welke dan, als maatregel van politie, door de burgerlijke gemeente zouden worden ondersteund. Dit geval is mogelijk, en er bestaan zelfs voorbeelden van in niet onaanzienlijke gemeenten; doch juist eenige dier voorbeelden hebben bewezen, dat indien slechts het burgerlijk bestuur zich in zoodanig geval niet door vrees laat beheerschen, maar eene verstandige en zedelijk krachtige houding tegen zulke laakbare handeling over stelt, deze haar doel mist en een betere staat van zaken er uit ontspruit.

Wij ontleenen aan de rubriek: *Mozaik* van het laatste Nommer van den *Gids* het volgende:

»Wie de wijze wil leeren kennen, waarop de staatsman van zijn vermoeijenden arbeid poost, en de volksvertegenwoordiger, afgemat in den strijd voor 's volks belangen, den strijd tegen de Staatsloterij en vóor de gaarkeukens der Nederlandsche diplomaten, de bezwijmde krachten wederom ververscht, hij schaffe zich aan: Tafereelen uit de Vaderlandsche Geschiedenis, tot nut van groot en klein, uitgegeven door Mr. J. van Lennep en Compagnie, bij M. H. Binger en Zn. te Amsterdam.

»Tot in zijn ruste, tot bij zijn dutten denkt de dichter-staatsman, volksvertegenwoordiger nog aan zijne hooge roeping in de Nederlandsche Maatschappij. Als een staaltje hoe hij thans daaraan weder beantwoord heeft door de Vaderlandsche Geschiedenis (zie zijn voorberigt) genietbaar te maken voor oud en jong - neem gerust de extremen van deze beiden: héel oud en héel jong - kiezen wij zijn bijschrift bij een teekening: Oranje neemt afscheid van Egmond, 1567.

»Nou, Egmond, aju dán, ik poets'em subiet
En alle je praatjes weêrhouden mij niet.
Een ieder zijn meug, 'k heb nou zwak voor me knikkert
En 'k hoop dat jij de jouwe houdt, dikkert.

»en, Graaf Floris 1 vermoord:

»Floris de eerste ligt hier te droomen
Terwijl wordt hem het leven benomen;
Zoo kan men gezond naar bed toe gaan
Om 's morgens dood weer op te staan.

»Onze bewondering voor den dichter-staatsman-volksvertegenwoordiger was in de laatste maanden immer klimmende geweest; zij stijgt echter ten top, indien het gerucht, dat men ons toefluistert, waarheid behelst en bovengemelde triniteit, wegens de menigvuldige andere maar slechts gewone bezigheden, die een goed deel der haar behoorende ruste in beslag namen, wel gedwongen was bovenstaande bijschriften gedurende de discussies zijner medevertegenwoordigers te vervaardigen.

»Dat gerucht is voor ons zekerheid geworden, sedert wij de door den dichter-staatsman-volksvertegenwoordiger in de 2de Kamer gehouden redevoeringen aandachtig herlazen, en wij zulk eene schoone harmonie bespeurden tusschen het gehalte van deze en dat van bovenvermelde bijschriften.

»Gelukkig, driewerf gelukkig Steenwijk, dat door zulk een vertegenwoordiger verheerlijkt wordt.

»Wij juichen de benoeming van Dr. B. ter Haar tot professor aan Utrechts hoogeschool zeer toe. Niet weinig heeft daartoe de officieuse tijding bijgedragen, dat Dr. B. ter Haar als [illegible] eerste proeve op het *Wetenschappelijk* gebied der Kerkgeschiedenis, de werken van zijn voorganger, den [illegible], wiens stijl wel iets te wenschen overliet, [illegible] in zijne eigene kleurrijke vormen, zal doen verschijnen, hetwelk een werk moet zijn, Dr. B. ter Haar ten volle waardig.

»Verder verneemt men, dat de nieuwe professor, die daarvan reeds vroeger ja zelfs uitsluitend, zijn werk schijnt gemaakt te hebben, vooral geroepen zal zijn om de Kerkgeschiedenis te *populariseren*, en wij derhalve weldra te wachten hebben: »*Eene geschiedenis in tafereelen van de Aprilbeweging.*"

»De konijnenteelt in Nederland groeit tot reusachtige proportiën aan. — Engeland en België voorzien ons in ruime mate van die vertegenwoordigers van het konijnengeslacht, welke de meeste vatbaarheid bezitten om zich te vermenigvuldigen en de eiwitachtige voedingsmiddelen in ons vaderland te vermeerderen. — Wel zal bij den een of ander de gedachte oprijzen, dat men beter had gedaan vroeger geene premiën te betalen voor de uitroeijing eener diersoort, welke bestemd is in onze dagen zulk eene belangrijke en voortdurend *belangwekkende* rol te spelen; maar zulke posteriorische klaagzangen moeten als ijdel worden gesmoord.

»Er is echter een ander bezwaar, in verband tot de kwestie van de *Voeding der Nederlanders!* — Konijnen zijn, volgens het eenmaal aangenomen begrip, vleesachtige zelfstandigheden, en nu rijst de moeijelijke vraag, hoe men, zonder de konijnen en de magen der Nederlanders onregt te doen en in overeenstemming met de steeds verbeterende en vooruitgaande leer der *proteïne*, het eten dezer diersoort zal kunnen toestaan, onder eerbiediging van de eischen der wetenschap.

»Indien wij wel onderrigt zijn, zal er eene verzoeningswet worden voorgedragen, waarin de konijnen worden verklaard te zijn identisch met *stokvisch*, uithoofde van de nabijheid der duinen van de zee, en de droogheid en taaiheid van beider bestanddeelen. — Hierdoor zal eene verbroedering kunnen worden tot stand gebragt tusschen de eiwitleer van het jaar 1854 en de konijnen — waarvan de theorie niet aan gestadige wisseling onderhevig is — van hetzelfde jaar en van de daarop volgende."

De *Kerkelijke Courant* schrijft:

»Naar wij vernemen heeft het klassikaal bestuur van 's Gravenhage, na onderzoek der verschillende adressen betreffende het beroep van Ds. Zaalberg, door eenige ingezetenen der rezidentie bij den kerkeraad ingediend, en door dezen naar dat bestuur opgezonden, geene termen kunnen vinden, om de approbatie van dat beroep te weigeren."

Z. M. heeft benoemd: tot sekr.-penningm. van het heemr. van de Mark en Dintel, prov. Noord-Brabant, P. J. de Wolf; tot griff. bij het kantonger. te Delft C. G. E. Gerlach.

Door den heer Staatsraad-Kommissaris des Konings in de provincie Zuid-Holland, is aan de burgemeesters der aan het strand gelegen gemeenten, omtrent Z. M. besluit van 25 Maart ll. *Staatsbl.* N°. 18, naar aanleiding van eene missive van Z. Exc. den minister van Binnenl. Zaken, ook inlichting medegedeeld, in de eerste plaats: dat bij aanstelling van strandvonders, de burgemeesters niet zullen kunnen geacht worden ontheven te worden van, zoodra zij van eene plaats gehad hebbende stranding kennis bekomen, voor de stipte naleving van de nopens de strandvonderij bestaande verordeningen te zorgen; in de tweede plaats, dat als bij het stranden van een schip, de burgemeester afwezig is, de strandvonder met het toezigt, de berging en redding der goederen zal belast zijn en de bevelen geven, die hij in het belang van den eigenaar noodig acht, terwijl, wanneer de burgemeester op de plaats der stranding, vóor dat de berging is afgeloopen, aanwezig is, deze het toezigt en beheer overneemt en daarvoor verantwoordelijk blijft tot dat zijne rekening door de belanghebbenden of bij gebreke van deze door Gedeputeerde Staten zal zijn goedgekeurd; en in de derde plaats, dat, in geval de strandvonder vóor de aankomst van den burgemeester zich aan pligtverzuim of eene strafbare handeling zal hebben schuldig gemaakt, hij voor de daaruit vloeijende schade verantwoordelijk blijft; is daarentegen de geheele berging door den strandvonder verrigt, dan is deze tot het doen van rekening en verantwoording verpligt, en zijn alle bepalingen van Zr. Ms. besluit van 23 Aug. 1852, (*Staatsbl.* N°. 141), den burgemeester betreffende, op hem toepasselijk.

Op voorstel der Gedeputeerde Staten van Gelderland en Overijssel, is de vergunning, die den 2 Oktober 1852 aan A. J. van Noorden, te Zutphen, voor eene wagendienst van daar op Deventer was verleend, den 2 dezer ingetrokken, dewijl de ondernemer deze dienst [illegible] kelijk heeft gestaakt, zonder in acht-neming der voorschriften van het reglement van 24 November 1829.

Bij eene landmansweduwe in den omtrek van Coevorden, kwam voor eenigen tijd een harer dochters, om eenig geld tegen interest. De moeder was hiertoe genegen, mits de dochter 4 pCt. interest gaf; deze echter kon dit tegen 3 pCt. krijgen en wilde dus hare moeder ook niet meer geven; hierdoor kwam van deze zaak niets. Kort daarop overleed de weduwe, en men vond onder hare nalatenschap ƒ50,000 aan contanten. Verleden week is de boedel onder hare zes overgeblevene kinderen verdeeld en ieder hunner moet met een en ander ƒ70,000 ten deel zijn gevallen. Zij moet steeds behoeftig geleefd hebben.

Men leest in de tweede Editie van de *Amst. Cour.*:

PARIJS, 5 Mei. Er is sprake van eene nieuwe fransche leening.

'S GRAVENHAGE, 4 Mei. In de rezidentie is aangekomen en aan het Hôtel *de Oude Doelen* afgestapt Z. Exc. de heere Lomonostoff, nieuw benoemd minister van Z. M. den Keizer aller Russen bij het Nederl. Hof.

— De heer de Belmont, zaakgelastigde van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika bij het Nederl. Hof, is van Londen in de rezidentie terug gekeerd.

— Naar men verneemt worden er bevorderingen bij het wapen der kavallerie te gemoet gezien.

GOES, 3 Mei. Heden zijn alhier gevangen binnengebragt twee chevaliers d'industrie, uit Duitschland. Deze schijnen in de laatste dagen van hun verblijf in Duitschland eene fabriek van valsche wissels te hebben opgezet en waren zoo goed geslaagd, dat zij in het bezit zijn gevonden eener som van ƒ70,000, De bedrogenen kwamen nog juist bij tijds te Neuzen, om te verhoeden, dat het Noord-Amerikaansche schip, dat reeds twee dagen gereed lag om uit te zeilen, met de beide passagiers en den buit vertrok.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Mei. Van het oorlogstooneel is nog niets met zekerheid bekend geworden, en omtrent het bombardement te Odessa ontbreken nog altijd de juiste bijzonderheden. Sommige dépêches melden dat de Russen het beleg voor Silistria hebben opgeheven, andere dat zij alleen opgehouden hebben met de vesting te beschieten.

— Men leest in de *Moniteur* omtrent de onderteekening van het Weener protokol het volgende:

»Dit protokol ontleent aan de omstandigheden, waarin het onderteekend is, eene waarde, die niemand zal miskennen. De band, die zich om de vier hoven gevormd heeft met het doel om den sedert een jaar door Rusland bedreigden vrede te handhaven, is versterkt geworden, in plaats van te breken op het oogenblik waarop Frankrijk en Engeland geoordeeld hebben, dat hunne belangen zoowel als hunne waardigheid hen noodzaakten om bedriegelijke onderhandelingen af te breken.

»Oostenrijk en Pruissen verklaren plegtiglijk, dat de stappen, die door de zeemogendheden bij het kabinet van St. Petersburg zijn gedaan, ten einde het te sommeren om zijne troepen uit Moldavie en Wallachije terug te trekken, op regt gegrond waren en dat de ontruiming dier Vorstendommen de onvermijdelijke voorwaarde blijft van de herstelling van den vrede.

»Volgens de luide geproklameerde erkentenis van de kabinetten van Weenen en Berlijn, is het voor eene geregte zaak, is het voor de verdediging van de algemeene belangen van Europa, dat Frankrijk en Engeland naar de wapenen grepen.

»De vier hoven moeten zich verstaan nopens de middelen, om het Turksche Rijk te beveiligen en om zijn bestaan door voldoende waarborgen te omringen: dat wil zeggen, dat Oostenrijk en Pruissen, even als Frankrijk en Engeland begrijpen, dat er noodzakelijkheid bestaat om aan Rusland voorwaarden op te leggen, die het voor de toekomst buiten de mogelijkheid brengen om de wereld, door eene nieuwe uitbarsting zijner eerzucht, te verstoren.

»Het traktaat van Berlijn is overigens van vroegere dagteekening dan dit protokol, hetgeen genoegzaam bewijst, dat het op dezelfde grondslagen rust."

— De *Moniteur* deelt de volgende [illegible] mede, nopens het door den Czaar bij gelegenheid van het Paaschfeest uitgevaardigde manifest aan [illegible]:

»Keizer Nikolaas heeft een [illegible] manifest in het licht gegeven ter gelegenheid van de oorlogsverklaring van Frankrijk en Groot-Brittanje. Deze souverein blijft op de zeemogendheden [illegible] werpen van den twist, die tegenwoordig den vrede van Europa verstoort; zij zijn [illegible] van eenzeruif en hevige daden beschuldigd. De Keizer van Rusland herhaalt almede, dat hij [illegible] doelcheoogt, dat hij strijdt voor het Christelijk geloof, en dat zijne staatkunde in niet het minste verband staat tot aardsche belangen; terwijl hij er bijvoegt, dat de Voorzienigheid met hem is.

»De Regeringen en de volkeren hebben bereids vonnis geveld over de voornemens, die zich onder den mantel der godsdienst verschuilen, en wij hebben een vol vertrouwen in het vonnis, dat thans alleen God vermag te vellen."

— Men beweert, dat de nieuwe Pruissische gezant te Londen, de heer von Bernstorff, voor eene alliantie tusschen Pruissen en Engeland gezind is.

— Volgens de jongste berigten van het oorlogstooneel in Griekenland, hebben de insurgenten bij de nederlaag, die zij onder Tzavellas leden, 150 dooden op het slagveld achtergelaten; het aantal hunner gekwetsten is onbekend. De Turken verloren 5 man en telden 12 gekwetsten. Peta werd na een gevecht van 50 minuten genomen.

— De wet op den dwangarbeid is na rijp overleg door de Wetgevende Vergadering aangenomen.

— De *Pays* geeft het verslag van een onlangs verschenen werk, getiteld: *Histoire des causes de la guerre d'Orient* par Eugène Forcade. Nadat in dit werk de Oostersche quæstie van alle kanten bezien is, geeft de schrijver de reden op die de Duitsche mogendheden zullen overhalen om eenstemmig met Frankrijk en Engeland zich tegen de aanmatigingen van Rusland te verzetten. Oostenrijk en Pruissen, dus luidt de bewering, zullen door de kracht der omstandigheden genoodzaakt worden om, even als de Westersche mogendheden, de regten en belangen van Europa door daden te handhaven; en alsdan zal men eene onverbrekelijke linie voor de onafhankelijkheid van Europa tegenover Rusland gevormd hebben.

— Berigten van de grenzen van Montenegro melden, dat er van alle kanten manschappen worden ingeschreven om ten strijd te trekken tegen de Turken. Vier duizend mannen hebben op het altaar gezworen dat zij niet zullen wederkeeren dan overdekt met roem. Reeds zijn de vaandels ingezegend. Zij dragen ten opschrift: voor het geloof en het vaderland. Men ziet ieder oogenblik de komst te gemoet van den Russischen kolonel Kowalesk, die definitieve instructiën moet brengen van Petersburg.

— De officiele *Gazetta di Milano*, van 24 April, behelst de keizerlijke ordonnantie, waarbij de staat van beleg in 't gansche Lombardiesch-Venetiaansch koningrijk met den 1sten Mei opgeheven wordt. Op dien dag zullen alle burgerlijke en regterlijke overheden wederom hunne funktien aanvangen. Al de nog hangende geestelijke vervolgingen zullen alsdan gestaakt worden; de regtsgedingen wegens hoog verraad en oproerigheid echter, worden door het gansche Lombardiesch-Venetiaansch gebied naar een speciaal geregtshof verwezen, die ingevolge het meer gematigd strafwetboek, regt zal spreken. Hare funktien zal met den 1 Junij aanvangen.

— Luidens berigten uit Bayruth was de nieuwe gouverneur van Jeruzalem, Jacub Pacha, aldaar aangekomen, en had de Grieksche Christenen te *Best-Dschalah* nabij Bethlehem, welke den Latijnschen patriarch Valerga beleedigd hadden, in hechtenis doen nemen. De Fransche konsul Botta, is dienvolgens van Jaffa naar Jeruzalem teruggekeerd, zoodat de quæstie tusschen hem en de plaatselijke overheid [illegible] kan beschouwd worden.

— Men schrijft uit Rome:

»Rusland stelt alle pogingen te werk, om de opinie ten aanzien van het wezenlijk karakter van den Oosterschen oorlog in de war te brengen. Nog kortelings had de politiek van Rusland nog eenige voorstanders. De dienst, aan de publieke orde van Europa bewezen, door de tusschenkomst der Russische legers in Hongarije, en de gelukkige gevolgen, voor Italië uit deze tusschenkomst voortgevloeid, hadden in het schiereiland eene gunstige stemming te weeg gebragt voor den Keizer van Rusland. Van lieverlede ziet men haar thans verdwijnen, en er gaat een ander licht op. In plaats van in Rusland de steun der orde en der maatschappij te begroeten, begint men het aan te zien als de gevaarlijkste vijand van die beide; en de Moskovische diplomatie in het schiereiland, welke zulks duidelijk bespeurt, verdubbelt zijne kunstgrepen om de opinie te misleiden, en te voorkomen dat men geheel tegen Rusland gekeerd worde.

»[illegible] zoekt zij de pers te belezen in hare belangen. De [illegible] in Italie zijn er op uit om door middel van korrespondentien op de dagbladen van Europa te werken,

»Doch alle pogingen zullen ijdel zijn. Niemand laat zich meer misleiden. De revolutionaire bladen zullen thans alleen voor de zaak van Keizer Nikolaas optreden, en zijn belang bepleiten.

»Zij worden hiertoe door tweederlei drijfveren aangespoord: [illegible] tegen de Roomsche Kerk en hoop om de troonen van Europa omver te werpen door middel van den schok, dien de wereld zal doen schudden. Mazzini heeft zich hierin niet bedrogen. Reeds zweeft hij aan den ingang van Italie, wachtende op het gunstig oogenblik. Het ordewoord is gegeven; in geheel Italie zijn de demagogen in de weer om de Westersche mogendheden te smaden en Rusland te verheffen. De vertegenwoordigers dezer mogendheid, schijnen echter een weinig in verlegenheid te raken met deze loftuitingen; maar de dag is niet ver meer af, waarop zij ze zullen zoeken, en zeker maken zij zich reeds gereed, om in dat vreemdsoortig verbond eene schadeloosstelling te zoeken voor het verlies der goedgezinde en godsdienstige partij.

Wil men voorts weten, welk lot de Russische overheersching de godsdienstige Katholieke orders zou bereiden, dan lette men op het volgende feit 't welk voor eenige maanden reeds plaats, doch desniettemin evenkarakteristiek blijft.

Op een reis van Keizer Nikolaas in de Poolsche provincien, kwam hij in eene stad waar kasernen ontbraken voor de troepen van het garnizoen. De Czaar wilde in persoon zien hoe dit ongerief zou zijn te herstellen, en doorkruiste met dit doel de stad. Voor een vrij groot huis gekomen zijnde, vroeg hij aan wien het behoorde. Men antwoordde hem dat het een katholiek klooster was. »Welnu, zeide hij, wij zullen die monniken ergens anders logeren; dat men een dekreet opstelle waarbij dit huis tot verblijf voor onze troepen wordt bestemd. Weinige daarna werd den Keizer zulk een dekreet aangeboden, doch men had er nog vier en twintig kloosters meer, dat is bijna allen die in de provincie waren, opgebragt. De Keizer, oordeelende dat het volmaakt hetzelfde was en krachtens het regt, of men een of vijf en twintig kloosters konfiskeerde, onderteekende het dekreet. Op die wijze gaat die groote verdediger van het eigendomsregt in zijne staten en in de geheele wereld, met eens anders goed te werk en zoodanig past hij de beginselen van orde en behoud toe, waarvan men hem langen tijd waande de beschermer en de wreker te zijn.

ENGELAND.

LONDEN, 3 Mei. De *Times*, de staatkunde van koning Otto van Griekenland hevig lakende, kritizeert tevens den door Turkije genomen maatregel ten opzigte van de Grieken, die laatstgenoemd land bewonen; het blad verklaart, dat deze beschikking de uitwerking van de herhaaldelijk door Frankrijk en Engeland afgelegde verklaring, dat hunne interventie ten doel had de regten en vrijheden van de Christelijke bevolking in Turkije te waarborgen, eenigermate neutralizeert.

»De Grieken, voegt het blad er bij, vernietigen evenwel, door voor de Russen te strijden, de ware bronnen van hunne welvaart, ten koste van eene hersenschim en zullen de Christelijke mogendheden dwingen maatregelen te nemen ten einde het voortduren van die noodlottige worsteling te beletten.

Hetzelfde blad behelst de cirkulaire door den Griekschen minister van Buitenlandsche zaken aan de diplomatieke agenten zijner regering gerigt. Het document is gedagteekend Athene 17 April, en zegt dat de Grieksche regering, nadat de diplomatieke betrekkingen tusschen Griekenland en Turkije door den Sultan zijn afgebroken de Turksche konsulaire agenten en residenten niet langer kan veroorloven in Griekenland te blijven, doch dat de Turksche onderdanen vrijelijk in het koningrijk kunnen blijven wonen; alsmede dat de vaartuigen onder de Turksche vlag in de Grieksche havens zullen worden toegelaten even als te voren, om er hunne commerciele operatiën te bewerkstelligen, onder bescherming der Grieksche wetten.

De bij dit stuk gevoegde circulaire, behelst eene uiteenzetting van de door de Porte genomene maatregelen, en zegt, dat de mindere strengheid van de dispositien jegens Griekenland, dan die tegen Rusland, daaraan toe te schrijven is dat de Porte niet vergeten heeft wat Griekenland vóór zijne onafhankelijkheid geweest is. Vervolgens worden de [illegible] die de Porte jegens Griekenland gepleegd heeft, en daarna [illegible] dat de Porte begeeriglijk het voorwendsel van de [illegible] tionele bewegingen in Epirus en Thessalie heeft aangegrepen, om hare arbitraire maatregelen jegens Griekenland te herhalen. In de gegevene omstandigheden stelt de Grieksche regering de Porte alzoo verantwoordelijk voor al de rampen, die de onvermijdelijke gevolgen van het geschil zullen zijn, als de vernietiging van haren handel, marine en de welvaart van een aantal van hare ingezetenen.

Ten slotte wordt het aan de beoordeeling van de beschaafde natien overgelaten of in onze eeuw, in een tijd van vrede, een gouvernement ongestraft misbruik mag maken van zijne pozitie, en een onafhankelijken Staat zulke droevige rampen mag berokkenen.

De dokumenten, die deze depêche vergezellen, zijn ten getale van 18, en bestaan uit de gewisselde nota's tusschen den Turkschen gezant te Athene en den Griekschen minister van Buitenlandsche Zaken, en zijn gedagteekend van 12 Februarij tot 22 Maart, het tijdstip, waarop de Grieksche minister den Turkschen berigtte, dat de door hem gevraagde paspoorten te zijner beschikking waren.

— Men leest in den *Globe*: »Is slechts een klein deel der stad vernield, dit bewijst dat alleen de vernieling van een klein deel, namelijk van de forten en van de regeringsgebouwen, het doel der vereenigde vloot was; het zou haar immers weinig moeite gekost hebben, Odessa te behandelen even als Sinope door de Russische oorlogschepen behandeld is."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 3 Mei. De *Oesterr. Corresp.* verblijdt zich over het bezoek van den hertog van Cambridge aan Weenen gebragt, en zegt: »De zending van een prins van het koninklijk huis van Groot-Brittannie, ter deelneming aan de viering van eene voor Oostenrijk zoo heuglijke gebeurtenis als het huwelijk des Keizers, is een verblijdend bewijs van de tusschen de beide hoven bestaande vriendschap. De Prins zal zich voorzeker overtuigd hebben hoe veel prijs men dezerzijds op het onderhouden en aankweeken dier betrekkingen stelt, en de zending van Z. K. H. zelve bewijst, dat men ook aan het Groot-Britannische hof van dezelfde gevoelens doordrongen is. Z. K. H. de Hertog van Cambridge heeft eergisteren de eer gehad een schrijven van zijn verheven bloedverwante en Koningin aan Z. Keiz. Majesteit te overhandigen."

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 5 Mei.

ONDERTROUWD (29 April): J. ter Haar Jr. met R. H. B. Fortuijn.

BEVALLEN (2 Mei): M. Meijer, geb. Root, Z. — C. H. D. Zurhake, geb. van Lammeren, Z. — (3 Mei): E. Sickens, geb. Kranenborg, D.

OVERLEDEN (29 April): D. Lastdrager, 29 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		4 MEI 4 u. gebl.	5 MEI		4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$55\frac{13}{16}$	$55\frac{5}{8}$	à	$55\frac{11}{16}$	$55\frac{13}{16}$
Dito Dito	3 "	$66\frac{5}{8}$	$66\frac{5}{8}$	"	$66\frac{3}{4}$	$66\frac{5}{8}$
Dito Dito	4 "	$83\frac{1}{8}$	$83\frac{11}{16}$	"	$83\frac{7}{8}$	$83\frac{11}{16}$
Amortisatie	$3\frac{1}{2}$ "			"		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$ "			"		
Haarlemmermeer	5 "			"		
O. I. Leening 1844	4 "			"		
Aand. Arnh. Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ "			"		
Dito Hollandsche dito	.			"		
Obligatiën	$4\frac{1}{2}$ "			"		
België, Certifikaten	$2\frac{1}{2}$ "			"		
Dito	$4\frac{1}{2}$ "			"		
Dito *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$ "	$44\frac{5}{8}$	$44\frac{3}{4}$	"	45	
Frankrijk, Certifikaten	3 "			"		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 "	$95\frac{5}{8}$	96	"		
Dito A°. 1828—1829	5 "	$95\frac{1}{2}$	96	"		
Inschr. op 't Grootboek	6 "			"		
Dito Certifikaten	6 "		$55\frac{3}{4}$	"		
Certifikaten te Hamburg	5 "			"		
Negot. 1831 en 1833	5 "			"		
Negot. 1840	4 "			"		
Dito *Stieglitz*	4 "			"		
Dito Nieuwe	4 "			"		
Nieuwe Engelsche	$4\frac{1}{2}$ "	$77\frac{1}{2}$	78	"		
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	1 "	$17\frac{1}{8}$	$17\frac{1}{8}$	"	$17\frac{3}{16}$	
Nieuwe	3 "			"		
Binnenlandsche	3 "	$32\frac{1}{2}$	$32\frac{7}{16}$	"	$32\frac{1}{2}$	$32\frac{1}{2}$
Cert. Coup. Sp. Com.	.			"		
Amortisable Schuld	.			"		
Portugal, te Londen	3 "	$32\frac{1}{4}$	$32\frac{1}{4}$	"	$32\frac{3}{8}$	$32\frac{5}{16}$
Dito Uitgestelde	.			"		
Weener Bank	5 "			"		
Dito	4 "			"		
Metalliek 1816—1852	5 "	$59\frac{1}{8}$	59	"	$59\frac{1}{4}$	
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$ "	$30\frac{5}{16}$	$30\frac{1}{4}$	"	$30\frac{5}{16}$	
Dito 1851 en 1852	$2\frac{1}{2}$ "	$30\frac{5}{16}$	$30\frac{1}{4}$	"	$30\frac{5}{16}$	
Dito 1849	5 "	$75\frac{7}{8}$	$75\frac{3}{4}$	"	$75\frac{1}{2}$	
Dito Letter B	5 "	$75\frac{7}{8}$	$75\frac{3}{4}$	"	$75\frac{1}{2}$	
Aand. *f* 500 bij *Rothsch.*				"		
Dito 250 dito 1839				"		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 "			"		
Polen, Obligatiën	4 "		$61\frac{3}{4}$	"		
Aandeelen 1835				"		
Dito met Loting *f* 500				"		
[illegible], te Londen	5 "			"		
[illegible] Schuld	5 "			"		
[illegible] dito	$2\frac{1}{2}$ "			"		
Grieken, te Londen	5 "			"		
Philadelphia, bij *Hope en C°.*	5 "			"		
Dito te Londen	6 "			"		
Dito Bank	.			"		
Louisiana, te Londen	5 "			"		
Brazilië, te Londen 1824	5 "	92		"		
Dito 1843	5 "			"		
Grenada, dito à £ 100	$2\frac{1}{2}$ "			"		
Dito Uitgestelde	.	6		"		
Ecuador	.			"		
Mexiko, te Londen £ 100	3 "	$22\frac{3}{4}$	$21\frac{3}{4}$	"	$21\frac{13}{16}$	
Dito Onbepaalde	3 "	$22\frac{3}{4}$	$21\frac{3}{4}$	"	$21\frac{13}{16}$	
Venezuela, te Londen	$3\frac{1}{2}$ "			"		
Dito Uitgestelde	1 "			"		

Bij tamelijk veel affaire in Integr., waren onze binnenl. fondsen zeer vast; de buitenl. soorten leverden bij weinig affaire niets bijzonders op.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $55\frac{5}{8}$	Livorno	2/m.	*f* $87\frac{3}{4}$
»	zigt	» $56\frac{1}{8}$	Napels		» $80\frac{1}{2}$
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg		» 1,65
»	½/m.	» $55\frac{5}{8}$	Weenen	6/w.	» 25
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» $85\frac{1}{4}$
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» $98\frac{1}{8}$
Sevilla		» 237	Hamburg	2/m.	» 35
Bilbao		» 288	»	zigt	» $35\frac{1}{4}$
Lissabon		» $40\frac{3}{4}$	Londen	2/m.	» 11,55
Porto		» $40\frac{3}{4}$	»	zigt	» $11,62\frac{1}{2}$
Genua	2/m.	» $45\frac{1}{4}$	Rotterdam		» $\frac{1}{8}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 4 Mei. Belg. Inscr. $2\frac{1}{2}$ pc. 48, 1840, 1842 $4\frac{1}{2}$ pc. $86\frac{3}{4}$, 1852, —; Spanje 1—3 pc. $16\frac{15}{16}$; Binnenl. 3 pc. $32\frac{11}{16}$; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. $61\frac{3}{4}$.

PARIJS, 4 Mei. Fransche 3 pc. 64.85; $4\frac{1}{2}$ pc. 91.—; Bank-Aktiën —; 3 pc. Spanje 33; id. 1 pc. $17\frac{1}{4}$; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland 77; Met. 5 pCt. $78\frac{1}{4}$; Rom. Leening 1850 80.

LONDEN, 4 Mei. Consols $87\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$; 3 pc. Spanje buitenl. $36\frac{1}{4}$; 1 pc. dito $17\frac{1}{2}$; Comité-Bewijzen $3\frac{1}{2}$; Passive —; 5 pc. Rusl. 92; $4\frac{1}{2}$ pc. dito 80; 4 pc. Holl. 85; $2\frac{1}{2}$ pc. id. 57; 5 pc. Sardinië 79; Brazilië 95; $4\frac{1}{2}$ pc. Peru 59; Gren. uitg. $3\frac{1}{4}$; id. werk. 16; 3 pc. Mexiko $23\frac{1}{2}$; 4 pc. Portugal $36\frac{1}{2}$; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—; Parijs —.—; Petersb. —.

WEENEN, 4 Mei. Met. 5 pc. $85\frac{3}{4}$; id. $4\frac{1}{2}$ pc. $76\frac{3}{4}$; Bank-Aktien 1192; Wissel op Londen 13,26, Amst. —; Parijs $162\frac{1}{4}$, Goud $40\frac{3}{4}$; Zilver 37.

BERLIJN, 4 Mei. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 75p; 5 pc. 92; Wissel op Londen 3/m. 6 Th. 13⅝; Parijs 78⅛; Amst. 140⅝; Ween. —; Petersb. 3/w. 96.

HAMBURG, 4 Mei. Spanje 3 pc. 30¼; id. 1 pc. 16¼. Rusl. 5 pc. 88¾; Wissel op Londen 3/m. —.—; Amst. 2/m. —.—;

FRANKFORT, 4 Mei. Met. 5 pc. 61⅞; 3 pc. Spanje binnenl. 32⅞; id. 1 pc. 17$\frac{3}{16}$; Wissel op Londen 3/m. ——; Amsterdam ——; Parijs —; Weenen —.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	f 21,30	a —	Pruissische	f 35⅛	a —
Napelsche	—,—	,, —	Spaansche	—,—	,, —
Div. in £St.	11,52½	,, —	Hamb. Russ.	32¼	,, —
Eng. Russen	11,52½	,, —	Russ. in Z. R.	32½	,, —
Fransche	55½	,, —	,, Pap. ,,	—	,, —
Belgische	55½	,, —	Pools. in Fl.	26⅛	,, —

Coup. Portugal Binnenl., 2de Semester 1853, à 15 MR, 35¾.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,65	a	9,75
Oude Gerande Dukaten	» 5,60	»	5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,60	»	11,70
» Pistolen	» 9,55	»	9,65
Stukken van 20 Francs	» 9,35	»	9,45

Baren Goud en Specien a f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9¼ à ¾ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	»	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	»	2,70
Fransche	» 2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	» 1,75	»	1,78
Zilver 1000 a 980	f —,—	a	—,—
» 900 » 10[illegible]	» 104,20	»	104,70

HOLL. IJZEREN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1854.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz	Totale Opbrengst
In Januarij	60,41[illegible]8	f 53,007,80	f 27,701,01	f 80,708,81
Februarij	63,29[illegible]1	» 60,006,50	» 12,493,51	» 72,500,01
Maart	76,31[illegible]9	» 72,828,—	» 14,313,02	» 87,141,02
April	79,09[illegible]5	» 75109,60	» 15,129,03½	» 90,238,63½
Totaal	279,1[illegible]3	f 260,951,90	f 69,636,57½	f 330,588,47½

NEDERL. RIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1853.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
Mei	40,90[illegible]6	f 49,029,72½	f 11,497,36	f 60,527,08½
Junij	40,62[illegible]9	» 54,321,87½	» 11,410,34	» 65,732,21½
Julij	58,1[illegible]9	» 79,011,—	» 12,655,16	» 91,666,16
Augustus	56,5[illegible]4	» 77,582,75	» 12,855,50	» 90,438,25
September	52,9[illegible]05	» 69,349,15	» 12,657,21	» 82,006,36
Oktober	30,8[illegible]46	» 39,573,77½	» 12,524,63	» 52,098,40½
November	27,5[illegible]59	» 34,365,90	» 13,330,14	» 47,696,04
December	26,[illegible]593	» 35,996,65	» 22,544,61	» 58,541,26
Jan. 1854	25,7[illegible]08	» 32,787,82½	» 19,260,05	» 52,074,87½
Februarij	25,[illegible]500	» 52,507,52½	» 11,975,66	» 44,483,18½
Maart	28,[illegible]499	» 35,936,60	» 11,715,24	» 47,651,84
April	34,[illegible]590	» 42,339,25	» 11,861,58	» 54,200,83
Totaal	448,[illegible]778	f 582,801,52½	f 164,287,98	f 747,089,50½

De opbrengst over het nu afgeloopen dienstjaar, overtreft met f 33,110,8[illegible] die van het laatst vorige.

SARDINISCHE AANDEELEN.

Behalve de op 1 December 1853 uitgekomen 25 seriën, te weten:

Serie 57	95	138	347	503	610	742	854
66	103	148	358	541	628	834	861
88	125	300	443	581	653	846	905
91							

zijn op 1 Mei ll. nog de volgende 15 seriën getrokken, als:

Serie 13	[illegible]9	244	311	469	512	601	645	945
2[illegible]	[illegible]0	298	370	491	570	621	672	

NEGENDE UITLOTING, *welke heeft plaats gehad te Frankfort a/M., op den eersten Mei ll, over de nummers, begrepen in bovenstaande* 40 *seriën.*

N°.	à Fr.	N°.	à Fr.	N°.	à Fr.	N°.	à Fr.
6538	100	24307	2000	49085	75	64450	75
10281	100	24320	100	51104	500	67182	75
12488	75	24397	100	54049	100	83324	500
13785	75	29794	500	56981	4000	83373	75
13793	75	29967	100	60021	100	85376	4000
21926	75	36982	100	64409	100	90459	75
21982	75	44297	100				

De overige in gemelde seriën begrepen en niet afzonderlijk opgegeven nummers met Frs. 40, losbaar 1 Augustus aanstaande, ten kantore van de heeren Gebr. Bethmann, te Frankfort a/M, tegen 28 Kreutzer (24 Gulden voet) per Franc.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 5 Mei.

Ter Kaas[illegible] waren de prijzen als volgt: Goudsche f 15[illegible]

ROTTERDAM, 4 Mei. [illegible] kocht 10 vaten Marijland [illegible]

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 5 Mei. Tarwe bij gerijven als voren; 128, 129 ℔ b. Poolsche f 500, 505.

Rogge; Gedroogde f 8 lager bij partij ter verzending, in andere soorten ging niets om; verkocht: 117 ℔ n. Archangel f 322.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit in een doen: 114 ℔ Sleeswijksche f 230; 118, 120 ℔ Holsteinsche f 255, 261.

Koolzaad. Holsteinsch 66 £. Op 9 vaten Olie dadelijk 69; in Mei ek. 69; Oct. 68 £. *Lijnzaad* f 5 à 10 hooger: 106/7 ℔ Riga f 305. *Raapolie* op 6/w. f 40¼; Vliegend f 38½, 9; 1°. Sept. f 39, 8¼; Oct. f 38⅛, 8¾; Nov. 39¼, 9; Dec. f 39⅜, 9. *Lijnolie* op 6/w. f 40½; Vliegend f 39¼, ½; 1°. Sept., Oct., Nov. en Dec. f 39½, ¾, 40. *Hennepolie* op 6/w. f 41¼; Vliegend f 40.

ROTTERDAM, 4 Mei. Lijnzaad. 111/112 ℔ Morchansky f 365.

SCHIEDAM, 4 Mei. Gerst. Verkocht: 127/2 ℔ Libau f 222 kont., f 224 6/w. — Moutwijn f 19,—, Jenever f 23,50, Amst. Proef f 24,75, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 4 Mei. *Koffij.* Hiervan zijn alleen maar 300 balen Domingo verhandeld.

Rijst. Van Aracan zijn 500 balen ongepeld en van Patna eenige partijtjes verkocht.

Granen. Voor binnenlandsch gebruik zijn eenige partijen Tarwe en Rogge tot vaste prijzen.

LONDEN, 3 Mei. *Suiker. Ruwe.* De prijzen blijven vast en van Vreemde is eene lading van 1000 kisten Havana N° 12½ a 22 s. 6 d. verkocht.

Koffij. Native Ceylon blijft zeer zwak gevraagd en wordt op 44 s. 6 d. voor goed ordinair gehouden.

Thee. De gehoudene veilingen hebben geene prijsverandering opgeleverd; van 17000 zijn echter maar 5200 verkocht.

Rijst. De vraag blijft beperkt en de prijzen houden zich met moeite staande. Eene zeilende lading is tot 12 s. genomen.

Talk. De prijzen blijven zeer vast. Petersburger 64 s. 9 d. in loco.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 3 Mei. D. Huijsers, Neerlands Koning, Batavia, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

SOERABAYA, Veronia, D. Klomp: 4500 Huiden Gebr. Notteboom te Rotterdam; 1529 kr. Suiker, 168/2 legg Arak, 156 b. Peper Order.

ROTTERDAM.

BATAVIA, Sonburg, H. B. L. Evers, 3000 b. Koffij, 2966 kann. Suiker, 778 sch. Tin, 3342 b. Bindr. N. H. M.

MIDDELBURG.

BANJOEWANGIE, Minerva, A. J. van Boven: 5530 b. Koffij, 2529 kann. Suiker, 855 sch. Tin, 2820 boss. Bindrottingen, N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 5 Mei in lading naar:

Keulen	P. Grenshauser, Gebroeder.
,,	G. W. Scholten, Colln N°. 2.
Mainz	J. Leijdekker, Mainz N°. 2.
Ludwighaven, Manheim & Heilbron.	P. Hartman, Eleonora.
Weesel	A. Balk, Alma.
Duisburg	B. Scholten, Hoffnung.
Manheim	J. J. Reindorp, de Kust van Braziliën.
Dusseld. & Neus	G. Brugman, Niederrein N°. 3.

AMSTERDAM, 5 Mei vertrokken:

Frankf. & Coblentz	C. A. van Rietschoten, Frankf. n°. 18.

Rijnhoogte Arnhem 4 Mei 1 el 74 duim. Keulen 3 ,, 7 vt. 8½ ,,

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT

Op Maandag 8 Mei, 's avonds ten vijf ure.

1. Een Huis en Erve, Achtergracht, W 635.
2. Twee Huizen en Erve, Oude Looijerstraat, GG 551.
3. Een Huis en Erve, Rozenstraat, EE 449.
4. Een dito, als voren, Hoedenmakersgang, EE 447. } te zamen
5. Een dito, Weespad, Rozendwarsstraat, EE 131. } in slag.
6. Een Huis, Tuin en Erve, Achtergracht, Z 167.
7. Een Huis en Erve, O. Z. Voorburgwal, M 331.
8. Een dito, Zandstraat, C 194.
9. Een dito, Hazenstraat, FF 430.
10. Een Huis, Tuin en Erve, Palmdwarsstraat, QQ 180.
11. Een Huis en Erve, Lijnbaansgracht, DD 114.
12. Een dito, Tuinstraat, NN 557.
13. Twee Huizen en Erven, Palmstraat, QQ 806 en 807.
14. Een Pakhuis en Erve, eerste Laurierdwarsstraat, FF 34.
15. Een Huis en Erve, Lauriergracht, FF 174.

Advertentiën.

(3990) Heden beviel *ontijdig* van een *ZOON*, M. H. T. ELSHOF, geliefde echtgenoot van
H. H. B. BINNEWIERTZ
Onderwijzer.
Heemstede,
4 Mei 1854.

(3986) Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, C. M. J. PAPENHOVEN, Echtgenoote van
Dr. J. DE LIGT.
[illegible], 4 Mei 1854.

[illegible] overleed [illegible] langdurig lijden, in den ouderdom van bijna 61 jaren, mijne geliefde Echtgenoote MARGARETHA ELISABETH PAAPS, diep betreurd door mij, mijne kinderen en behuwdkinderen.
J. J. HESSELFELT.
Amsterdam, 1 Mei 1854.

(3979) Diep betreurd door zijne gemeente, stierf de[illegible] 2 Mei te Delft, in den gezegenden ouderdom van rui[illegible] 70 jaren, na voorzien te zijn van de H. H. Sacrame[illegible]ten, de Zeer Eerwaarde en alom geachte Heer PETRU[illegible] JACOBUS WENNEKERS, Deken van Delft, gedurende 47 jaren R. K. P., waarvan 38 jaren als Pastoor d[illegible] H. Joseph's kerk aldaar.

De Vrijzinnige Kiezersvereeniging

TE AMSTERDAM

stelt aan de Kiezers van dit distrikt voor, bij de ve[illegible]kiezing van twee Leden van de Provinciale Staten v[illegible] Noord-Holland, op Dingsdag 9 Mei 1854, hunne ke[illegible] uit te brengen, in plaats van den Heer A. VAN DE[illegible] HOOP (wit stembriefje) op den Heer

Mr. H. AMESHOFF,

en in plaats van den Heer Mr. J. VAN LENNEP (g[illegible] stembriefje) op den Heer

Mr. W. J. C. VAN HASSELT,

welke Heeren zich verkiesbaar hebben gesteld.

Het Bestuur der V. K. V.,
Amsterdam,
3 Mei 1854.
H. G. BOM.
C. E. VAN GOOR.
J. HEEMSKERK, Az.
B. KOOIJ, Jz.
J. W. TYDEMAN.
H. WILLERS.

Kiezersvereeniging

DE

GRONDWET

Bij de Verkiezing op Dingsdag, 9 Mei 1854, v[illegible] Twee Leden voor de Provinciale Staten, worden do[illegible] deze Vereeniging aanbevolen:

In plaats van den Heer A. VAN DER HOOP ([illegible] stembriefje) de Heer

R. DANIEL WOLTERBEEK,

en in plaats van den Heer Mr. J. VAN LENNEP (g[illegible] stembriefje) de Heer

Jhr. C. HARTSEN.

Namens het Bestuur:
[illegible]
(3975) P. C. GULCHER, *Loco Secreta[illegible]*

(3987) De ondergeteekende ANTONIE VAN VLIE[illegible] wonende te Blokland, onder de gemeente Mijdrech[illegible] verklaart dat hij, sedert geruimen tijd leed aan de [illegible] vigste Rheumatieke pijnen, zoo zelf, dat hij niet in st[illegible] was het bed te verlaten, veel minder eenig werk [illegible] kunnen verrigten, en waartegen alle geneesmiddelen z[illegible] der werking waren gebleven; het gebruik van Rheum[illegible]tieke Olie van Hk. BERNTZEN, Mr. Smid te Nieuwve[illegible] (Prov. Z.-Holl.) werd hem door een zijner bekenden aa[illegible]geraden, en vier fleschjes van die Olie waren voldoen[illegible] om een volkomen herstel te bewerken; waarom hij d[illegible] ook gaarne den Heer BERNTZEN zijnen opregten da[illegible] betuigt, en het gebruik van deszelfs zoo heilzaam w[illegible]kende Olie, aan elk zoodanig lijder bijzonde[illegible] beve[illegible]

A. VAN [illegible]

Blokland onder Mijdrecht, 1 M[illegible]

De Zalf en Pillen van [illegible]oway hebben genezing ten gevolge [illegible] zieken voet en hebben het af[illegible] verhinderd.

De heer [illegible] woonachtig te Liverpool, Bl[illegible] straat N° [illegible] eene hevige kwaal aan een zij[illegible] voet [illegible] voorname heelkundigen bedienden h[illegible] [illegible] het noodzakelijk een der toonen a[illegible] zetten; alvorens dit genezen was, vertoonde zich de kw[illegible] hooger op, en men wilde toen ook den geheelen voet [illegible] zetten, hiertegen verzette zich echter de lijder en besl[illegible] de zalf en pillen van Holloway te beproeven, waardo[illegible] hij spoedig werd genezen, zoodat hij thans [illegible] zijne bezigheden verrigten als te voren. Het vooraans[illegible] haalde kan bewaarheid worden door den heer Mart[illegible] chimist te Liverpool op den Coppershill N°. 20.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volg[illegible]

Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.7[illegible] f 13.50, f 20.50.

Potjes Zalf à f 0.80, f 1 85, f 3.00, f 7.05, f 13.8[illegible] f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen [illegible] B. Adama, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsc[illegible]straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. Mulius te *Utrec[illegible]* en bij J. Straatman, hoofd-depothouder te *'s Bos[illegible]*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etabl[illegible]ment.*

(3908)

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitg[illegible]